

ראש-השנה - תש"ן

לאה לוזי ז"ל

בת דבורה ויצחק בובשובר

נולדה: כ"ג טבת ה'תרס"ב - 2.1.1902

נפטרה: י"ח אלול ה'תשמ"ט - 18.9.1989

לאה נולדה בעיר ריגה בלאטביה. בתקופה ההיא, בימי שלטון הצארים, היתה משפחתה בין המשפחות היהודיות המעטות שזכו לגור בעיר זו, דבר שזכו בו רק סוחרים אמידים, אקדמאים או נבחרים השלטון.

ממשפחת סוחרים אמידה ומסורתית, אשר בארון הספרים שלה ניתן היה למצוא גם את כתבי הקודש וגם את ספריהם של סופרי תקופת ההשכלה. ממשפחה אשר עזרה לנצרכים ונזקקים היא אחת מיטודות חייה. כאשר סיימה לאה את לימודיה בגימנסיה, הלכה לעבוד ולטפל בילדים יהודים - יתומי מלחמת העולם הראשונה. הצער והסבל שראתה שם עוררו בה את הרעיון ואת ההכרה בצורך לבנות מולדת ובית לעם היהודי. רעיון זה הוא שהנחה אותה לבחור בתנועת "החלוץ", באמצעותה עברה הכשרה חקלאית בנוסף להכשרתה כגננת. לאה היתה החברה הראשונה מסניף "החלוץ" בריגה שעלתה ארצה. היתה גם האשה היחידה בקבוצה השיתופית של בנאים שהתארגנה בתל-אביב. רצתה לעבוד בבניין אך חבריה לחצו והטילו עליה לארגן את המטבח ולבשל עבורם. לאחר שנשלם הבניין ה-22 שבנו בשכונת בורוכוב, קיבלה הקבוצה עבודה בירושלים - בניית שכונת בית-הכרם. שם זכתה לבסוף לאה להצטרף ממש אל מלאכת הבניין, הספיקה לרצף שני בניינים, אך העבודה הקשה, עמידה על הברכיים והגב כפוף כל היום, הכריעו אותה ארצה. בית-חולים בירושלים ואחר-כך חמי-טבריה, ומשפחה הדואגת מחו"ל מזמינה אותה להמשך הטיפול והריפוי שם. כאשר השתפרה בריאותה, חזרה ארצה ונישאה למנחם יפה ז"ל. יחד עמו ועם קבוצת הבנאים-קבות "אחדות" הגיעה להתיישבות בגשר, לאחר שזו נעזבה ע"י ראשונה - "הבשקירים".

לאה עבדה במסירות בכל עבודה ואפילו זכתה לתפקיד מיוחד, בישול ארוחותיהם של מהנדסי נהריים ושל הוגה ויוזם המפעל: פנחס רוטנברג.

תקופת האושר נקטעת לפתע ביום חם בקיץ 1932, כאשר שלושה מחברי גשר נהרגים בתאונת מכונית וביניהם מנחם, בעלה, והיא נותרת אלמנה עם ילדה קטנה - יעל תבל"א.

את יגונה היא משקיעה בעבודה הקשה בענף שהיא הכי אוהבת - המשתלה. רבים מן העצים בגשר ובאשדות הם עצים שלא שתלה, לאחר שבמו ידיה לקטה ואספה זרעים וטמנה אותם בתוך שורות-שורות של עצים במשתלה.

לאחר מספר שנים הצליחה לבנות שוב את אושרה כשנישאה ליעקב לוזי ז"ל ואחר-כך ילדה את נוחי תבל"א.

מצב בריאותה אינו מאפשר לה להמשיך במשתלה ובעבודת השדה, היא נפרדת בצער מענף טיפוחיה ומתמסרת בכל לב לעבודה בבית-התינוקות. היא גאה על הצלחותיה, כגון: טיפול בשני פגים שהייהם היו בסכנה, וכיון שבבית-החולים לא היתה עדיין פגיה, טיפלה לאה (בעזרת חברה נוספת) בפגים 24 שעות ביממה, ימים ולילות עד שהתאוששו, גדלו והצטרפו אל שאר התינוקות.

כל דבר שעשתה - עשתה בכל נפשה ומאודה. במסירות אין קץ ולמרות מגבלות הבריאות. היתה דוגמא ומופת לכולם, ולי כחניכה בחבת הנוער במיוחד. תמיד התפעלתי איך היתה עובדת והולכת לכל גיוס ובכל מקום: קטיף, מסיק ובציר. היתה ערה למתרחש ומעורבת בחיל הקיבוץ זכואבת את כאבו.

אנחנו ראינו את כאבך בשנים האחרונות, ידענו שאת סובלת ולמרות זאת לא היינו מוכנים עדיין לפרידה. עוד לא תמו חמישה חודשים מאז הלך מאיתנו וממך יעקב ואת מיהרת ללכת בעקבותיו.

אדמת אשדות, אשר דאגת להלבישה בשמלה ירוקה של עצים רחכי-נוף ונותני-צל, מקבלת אותך היום אל חיקה. עדיין חם, אך עוד מעט רוח סתיו, תניע את צמרות הכרושים שלך יעלי הפיקוסים בשדרה ירשרשו כאילו לוחשים: "הגיע הקץ לסבלותיך, לאה, נוחי בשלפם".